

Dorostová unie

Dorošťák

13. ročník Biblické stezky se blíží

Tak tu máme třináctý ročník Biblické stezky. To je už pěkná řádka vítězů a pořádná řada těch kteří se zúčastnili. Jsem rád, že se stále najdou další nadšenci, kteří jsou ochotni se připravovat a učit. Je to radost potom pozorovat vaše perfektní znalosti a dovednosti.

Protože se již někteří z vás začínáte na dorostech chystat na letošní ročník, připravili jsme pro vás zase několik informací a rad, jak se co nejlépe naučit vše potřebné pro letošní ročník.

Tak jako každý rok i letos máme jedno ústřední téma celého ročníku. Po roce se zase vracíme do Starého zákona a tentokrát jsme pro vás připravili ne knihu, ale období z dějin Izraele.

Budeme se spolu zamýšlet nad prvními třemi králi Izraele. Určitě nemusím dál napovídat. Jsou to Saul, David a Šalamoun a celá jejich doba, ke které neodmyslitelně patří také prorok Samuel. Je to dost obsáhlá část Bible, ale určitě ji bez problémů a s přehledem zvládnete.

Budeme se tedy věnovat 1. a 2. Samuelově a 1. Královské do 11. kapitoly. Aby jste se v těchto knihách lépe orientovali, máte na dalších stránkách jednoduchý návod a přehled. Další budou následovat.

Pro ty kteří se účastní tohoto závodu poprvé, jsou zde také propozice. Jsou v nich proti minulosti jen kosmetické úpravy. Také zde máte jako loni přehled ostatních znalostí pro Biblickou stezku. Pokud se toto vše perfektně naučíte, určitě vyhrajete.

Tak vám přeji, aby vám znalosti samy lezly do hlavy a aby pro vás učení nebylo mučení ale radost z toho, že se zase dozvíte něco nového. Mějte se co nejlépe a nashle na finále.

HoHo

Propozice Biblické stezky

KATEGORIE STEZKA I PĚŠINKA

(poslední úprava 15.6.2009)

1. Co je Biblická stezka

A. Orientační závod tříčlenných hlídek složených z dorostenců, dětí besídek, klubů apod., kde mají prokázat především své biblické znalosti. Na jednotlivých stanovištích v terénu, která podle mapy musí nejprve nalézt, odpovídají na otázky nebo plní určité úkoly. Úkoly na stanovištích jsou vybírány ze čtyř základních okruhů:

- biblické znalosti (zahrnují 50% všech stanovišť)
- tábornické znalosti a dovednosti
- obecné znalosti
- fyzická zdatnost

Soutěží se v nepříliš náročném terénu o velikosti zhruba 2 - 3 km². Vítězem se stává hlídka s nejvyšším počtem dosažených bodů. Za dodržení časového limitu je možno dosáhnout stejný počet bodů, jako na jakémkoli jiném stanovišti. Na závod je časový limit (obvykle 3 hodiny), jehož nesplnění je penalizováno.

B. Závod ve dvou věkových kategoriích – pěšinka a stezka. Pro obě kategorie se využívá společný terén, stejná stanoviště a obě kategorie běží společně. Jediný rozdíl je v úrovni obtížnosti otázek, přizpůsobených věku. Kategorie **pěšinka** je shora omezena věkem 12 let a určena k probuzení zájmu mladších dětí o Biblickou stezku, nebo dětí s menšími znalostmi, které by jinak neměly odvahu se Biblické stezky zúčastnit. Kategorie **stezka** má navíc celostátní finále, kam ze všech regionů podle přesných pravidel postupují ti nejlepší.

C. Víkendové (nebo jen sobotní) setkání dětí z celého regionu, kde je možnost navazovat nová přátelství, navzájem se sdílet a inspirovat. Ve všech regionech se soutěží ve stejném termínu. Součástí víkendu je biblická zvěst evangelia, hry, sport, dětská bohoslužba (v neděli).

2. Cíle Biblické stezky

1. Motivovat děti k soutěži a povzbudit je tím ke studiu Bible, k získávání jiných znalostí a dovedností (schopný vedoucí toho umí využít).
2. Umožnit prostřednictvím zajímavé víkendové akce vzájemný kontakt dětí z různých sborů v regionu (nemusí se zúčastnit jen startující hlídky, ale celé dorosty, besídky, kluby apod.).
3. Umožnit vedoucím:
 - ověření úrovně znalostí v porovnání s ostatními
 - rozpoznání "slabin" a naplánování jejich překonávání
 - zdravé vědomí příslušnosti k mateřskému sboru
4. Pro Dorostovou unii je to vhodná metoda sjednocování určitého rámce biblických znalostí dorostů.

3. Pravidla pro složení hlídek

A. kategorie STEZKA:

- a) hlídka musí mít **3 členy**
- b) **součet** jejich věku nesmí přesáhnout **42 let**
- c) **maximální věk** účastníka hlídky je **16 let**
- d) **minimální věk** není stanoven
- e) pro stanovení věku za účelem součtu věku hlídky rozhoduje pouze rok narození (např. v roce 2000 byl celý ročník 1984 považován za šestnáctileté)
- f) za jeden místní sbor můžou startovat max. 3 hlídky (stanice se počítají jako sbor), nehledě na počet dorostových skupin ve sboru.

B. kategorie PĚŠINKA:

- a) hlídka musí mít **3 členy**
- b) **maximální věk** účastníka hlídky je **12 let**
- d) **minimální věk** není stanoven
- e) pro stanovení věku rozhoduje pouze rok narození (např. v roce 2000 byl celý ročník 1988 považován za dvanáctileté)
- f) za jeden místní sbor můžou startovat max. 3 hlídky (stanice se počítají jako sbor), nehledě na počet dorostových skupin ve sboru.

4. Pravidla závodu**Odst. 1) Regionální kola i finále:**

- §1 **Registrace hlídky.** Hlídka se před začátkem závodu zaregistruje (jméno, datum narození, mateřský sbor a denominace) a složení hlídky již pak nelze měnit.
- §2 **Mapy a startovní průkaz.** Hlídka obdrží startovní průkaz a kopii mapy. Stanoviště mohou být v mapě buď zakreslena, nebo si je hlídka do mapy zakreslí sama podle originálu, který může být vyvěšen už v předvečer závodu. Stanoviště jsou označena kroužkem a pouze očíslována, takže není zřejmé, jaký typ otázek obsahují.
Pozn.: pro některé terény existují mapy orientačních běžců. Ty je možno využít. Obecně je však mapa minimálně v měřítku 1:10 000 nebo podrobnějším. Hlídka může použít vlastní buzolu.
- §3 **Herní území** tvoří lesní terén nebo smíšený terén případně jiný vyhovující terén o ploše 2 - 3 km².
- §4 **Start.** Hlídka jsou shromážděny na startu a společně najednou odstartovány. Pokud je stanoviště startu zároveň i jedním z otázkových stanovišť, musí být otázky pro každou hlídku k dispozici v písemné podobě, aby měly všechny hlídky při startu stejné podmínky. Časový odstup zapříčiněný nestejnou rychlostí plnění otázek je už podmíněn znalostmi, příp. taktikou hlídky.
- §5 **Pořadí vyhledávání stanovišť** hlídkou je libovolné a dává prostor pro taktiku.
- §6 **Počet stanovišť** je 18. Pokud je víc než 15 hlídek a nebo ředitel závodu uzná za vhodné, je možno zvýšit počet stanovišť na 21. O počtu stanovišť rozhoduje vždy ředitel závodu.
- §7 **Typ stanoviště.** O obsazení jednotlivých stanovišť rozhodčími rozhoduje ředitel závodu. Pokud jsou při závodě zřízena bezobslužná stanoviště „mrtvé schránky“, musí se tomuto přizpůsobit zadání a způsob odpovídání. Otázky a úkoly však zůstávají stejné. Pokud je stanoviště obsluhované rozhodčím, plní hlídka úkoly podle jeho pokynů. Pokud je stanoviště bez rozhodčích „mrtvá schránka“, řídí se hlídka písemnými pokyny na stanovišti. Odpovědi s jednoznačnou identifikací hlídky se vkládají do schránky, která musí zaručovat stejně spravedlivé podmínky pro všechny (zejména zne-možňovat náhodné ovlivňování odpověďmi jiné hlídky).
- §8 **Čas plnění úkolů** na některém stanovišti může být podle pokynů ředitele závodu omezen (zejména kvůli případné kumulaci hlídek). Hlídkou nezaviněný ztrátový čas na stanovišti musí být rozhodčím minimalizován.
- §9 **Pohyb hlídky.** Hlídka se během závodu pohybuje terénem za všech okolností společně. Pokud přibíhají na stanoviště dvě hlídky současně, dostane otázky ta hlídka, která je u rozhodčího první jako celek.
- §10 **Pořadí odpovědí.** Pokud stanoviště umožňuje přidělit otázky více hlídkám současně (např. v písemné podobě nebo při více rozhodčích), začíná odpovídat ta hlídka, která je na odpovědi nejdříve připravena.
- §11 **Platnost odpovědí.** Úkoly plní hlídka dvěma způsoby podle typu stanoviště:
a) radí se společně, ale závazná a platná je pouze odpověď kapitána
b) každý člen hlídky plní svůj úkol samostatně bez jakékoliv nápovědy ostatních z hlídky
- §12 **Bodování.** Bodují se odpovědi na stanovištích a celkový čas závodu. Na každém stanovišti může hlídka získat průměrně 10 bodů. Za celkový čas může hlídka získat také až 10 bodů (viz body za čas dále).
- §13 **Vítězství** v dané kategorii patří hlídce s největším součtem dosažených bodů.

§14 **Časový limit závodu** je 2,5 - 3 hodiny. Vyhláší je před závodem ředitel závodu.

§15 **Překročení časového limitu závodu** je penalizováno trestnými body. Za každou celou dokončenou minutu nad časový limit se hlídce strhává 1 bod z celkového počtu získaných bodů do 0 bodů (záporné body nejsou)

§16 **Otázkové listy.** Žádná hlídka nesmí znát obsah otázkových listů před startem závodu (zodpovídá ředitel závodu). Rovněž po vypršení časového limitu závodu už rozhodčí nesmí hlídce otázkový list předat. Pokud byl hlídce otázkový list předán ještě před vypršením časového limitu, může hlídka podle svého uvážení stanoviště dokončit nebo pokračovat k cíli.

§17 **Diskvalifikace.** Hlídky si po dobu závodu neradí, ani se vzájemně neinformují o stanovištích apod. V opačném případě jsou diskvalifikovány.

§18 **Diváci** jsou během závodu na stanovištích a nebo se pohybují po herním území tak, aby nemohli ovlivnit závod. Během celého závodu se nesmějí pohybovat spolu s hlídkami, radit jim, ani jinak zasahovat do závodu. Pokud k tomu dojde je hlídka diskvalifikována.

§19 **Protesty.** Případné protesty ohledně průběhu závodu je nutno předat písemně řediteli závodu do 1 hodiny po ukončení závodu. Protest musí být vyřízen týmem rozhodčích nejpozději do vyhlášení výsledků. Případné reklamace vyhlášených výsledků je nutno předat řediteli závodu nejpozději do 1 hodiny po oficiálním vyhlášení. Na pozdější protesty a reklamace nelze brát zřetel.

Odst. 2) Finále Biblické stezky

§1 **Pravidla.** Pro finálový závod platí stejná pravidla jako v regionu (odst. 1).

§2 **Postup do finále.** Do finále postupují pouze hlídky z kategorie **stezka**.

Hlídky kategorie **pěšinka** soutěží **pouze v regionálních kolech**.

§3 **Počet hlídek.** Nejlepší hlídky z regionálních kol postupují do celostátního finále podle klíče 1 z 5, tj. jedna finálová hlídka na každou započatou pěťici startujících hlídek v regionálním závodě v kategorii stezka.

§4 **Doplnění počtu finálových hlídek** Pokud je malý počet postupujících finálových hlídek, může ředitel finálového závodu nominovat další hlídky. Kritériem je průměrný bodový zisk na stanoviště (počet dosažených bodů dělen počtem stanovišť v závodě).

§5 **Změna složení hlídky.** Složení hlídky, která postupuje do finále nelze měnit. Výjimkou je nemoc nebo jiná závažná situace. Ve finále je však možno nahradit pouze **jednoho člena hlídky**. Tato náhrada nesmí vést k porušení pravidel o složení hlídky (max. věk a součet věku). Oprávněnost náhrady posuzuje ředitel finále. Nemůže-li hlídka tyto podmínky splnit, je z účasti ve finále vyřazena a nahrazena další postupující.

§6 **Zastoupení regionu.** Postupuje-li do finále pouze **jedna hlídka z regionu** a nemůže se finále zúčastnit, smí daný region zastoupit hlídka, která se v regionálním kole umístila v pořadí jako druhá. Původní finálová hlídka oznámí svoji neúčast s dostatečným předstihem řediteli finále, aby bylo možno zajistit reprezentaci regionu.

5. Závěrečná ustanovení

Tato pravidla jsou **závazná** pro všechny účastníky Biblické stezky a platí jak pro regionální kola, tak pro finále.

Jak přečíst starozákonní knihy

Loni jsme spolu četli Markovo evangelium, letos je čtení trochu náročnější a zároveň trochu jednodušší.

V čem je jednodušší? Budeme číst příběhy na sebe navazující a v tom je čtení příjemnější.

V čem je těžší? Bude delší a bude tam hodně jmen.

Co tedy budeme číst?

1. Samuelovu + 2. Samuelovu + 1. královskou. 1-11 kapitola

Tedy, je toho hodně!

Jak na to:

- **Dvě základní metody:**
 - Každý den se čte kousek. Bohatě stačí jedna, lépe dvě kapitoly za den. Stačí k tomu tak 15-30 minut - podle toho, jaký jsi čtenář.
 - Můžeš také udělat i to, že k Bibli zasedneš a přečteš si několik delších celků, podobně jako se čte běžná kniha.
- **Vezmi si:**
 - dobrý čtivý překlad: Ekumenický nebo nejnovější B21, ten se čte svižně.
 - tužku a papír, kam si budeš zapisovat některá jména a jejich příbuzenské vztahy.
 - Důležité upozornění: Každý překlad trochu jinak překládá biblická jména. (Např. Anna, Chana, Hana) V Biblické stezce se budeme držet překladu ekumenického.
- **Podtrhuj si**
 - některé verše, které se ti budou líbit.
 - doporučuji si podtrhovat jména, aspoň ta nejdůležitější (ve své Bibli používám hnědou barvu).
- **Trochu se připrav na nezvyklosti -**
 - muži budou mít více žen (David osm!, Šalamoun 700!!!).
 - velké osobnosti budou dělat velké chyby.
 - poteče hodně krve, zabíjení a popravy budou běžné.

Základní kostra příběhů

Jedná se o příběhy zlaté doby královské - Saul, David, Šalamoun.

- **Předehra (1. Sam. 1-8)** (odehrává se ještě v době soudců, posledním soudcem byl prorok Samuel)
 - narození Samuela
 - povolání Samuela
 - konec doby soudců a začátek doby králů
- **Kralování Saule (1. Sam. 19-15)**
 - Saulovy úlety
 - zavržení Saule
 - pozvání Davida

- **Honička mezi Saulem a Davidem (1. Sam. 16-31)**
 - o útky před Saulem
 - o přátelství s Jonatanem
 - o smrt Saule
- **Davidovo království (2. Sam. 1-12)**
 - o první problémy
 - o dobytí Jeruzaléma
 - o Davidova moc
 - o Davidův pád
 - o Davidovo sčítání lidu
- **Absolonův útok na tátu (2.Sam. 13- 1. Král 2,12)**
 - o spiknutí
 - o Davidův útek před synem
 - o Absolonova smrt
 - o Davidova smrt
- **Šalamounovo království (1. Král. 2,13-11,43)**
 - o dobré počátky Šalamouna
 - o rozmach království
 - o neblahý konec

Pro lepší zapamatování si průběžně dělej poznámky:

Jména rodičů Samuela:

maminka:

tatínek:

Jména synů kněze Elího, u kterého Samuel sloužil:

1.

2.

Jména synů Samuela:

1.

2.

Rodina Saule:

Maminka:

Tatínek:

Bratři:

Manželka:

synové:

Davidova rodina

Maminka:

Tatínek:

Bratři:

manželka č.1

jejich děti:

manželka č.2

jejich děti

manželka č.3

jejich děti

manželka č.4

jejich děti:

manželka č.5

jejich děti:

manželka č.6

jejich děti:

manželka č.7

jejich děti:

manželka č.8

jejich děti:

Davidova družina:

tělesná stráž:

vojevůdci:

Davidovi přátelé:

Davidův prorok:

Šalamounova rodina:

manželky:

počet žen:

děti:

Věky:

Kolik bylo Saulovi, když začal kralovat?

Kolik bylo Davidovi, když začal kralovat?

Kolik bylo Šalamounovi, když začal kralovat?

Přehled znalostí pro Biblickou stezku

1. Biblické všeobecné (podle ekumenického překladu)
 - Hledání v Bibli na čas
 - Žalmy 1, 23.
 - Vyznání víry
 - Modlitba páně
 - Desatero
 - Knihy Bible

2. Biblické tematické (z dané knihy Bible)
 - Postavy
 - Znali se
 - Příběhy
 - Kdo řekl
 - otázky jsou vždy z článků a materiálů, které jsou uvedeny v Dorošťáku k příslušné ústřední knize

3. Tábornické
 - Uzle
 - První pomoc
 - Zatloukání hřebíků
 - Hod na cíl
 - Příroda
 - Odhady

4. Všeobecné
 - Historie
 - Zeměpis
 - Všeobecné
 - Topografie
 - Kimovka

5. Fyzické
 - Šplh
 - Ručkování
 - Kliky
 - Dřepy
 - Střelba
 - Ostatní běžné dovednosti

Živočichové pro Biblickou stezku

Regiony

Savci:

bobr
jelen
jezevec
ježek
krtek
kuna
lasice
liška
prase
rejsek
rys
srnec
veverka
zajíc

Ptáci:

čáp
datel
hýl
jestřáb
káně
krkavec
poštolka
rehek
sojka
sokol
sova
straka
strakapoud
sýkora
vrabec
volavka
vrána
zvonek

Finále

Savci:

bobr evropský
daněk skvrnitý
jelen evropský
jezevec lesní
ježek západní
krtek obecný
kuna lesní
kuna skalní
lasice kolčava
liška obecná
los evropský
prase divoké
rejsek obecný
rys ostrovid
srnec obecný
veverka obecná
zajíc polní

Ptáci:

bažant obecný
čáp bílý
datel černý
hýl obecný
jestřáb lesní
jiříčka obecná
káně lesní
konipas bílý
korořev polní
kos černý
krkavec velký
poštolka obecná
rehek zahradní
sojka obecná
sokol stěhovavý
sova pálená
straka obecná
strakapoud
sýkora babka
sýkora koňadra
sýkora modřinka
vlařtovka obecná
volavka bílá
volavka popelavá
vrabec polní
vrána černá
výř velký
zvonek zelený

Rostliny pro Biblickou stezku

Regiony

Jehličnaté stromy:

borovice
jalovec
jedle
modřín
smrk

Listnaté stromy:

akát
bříza
buk
dub
habr
hrušeň
jabloň
jasan
javor
jeřáb
jilm
kaštan(jírovec)
lípa
olše
ořešák
osika
švestka
topol
třešeň
vrba

Listnaté keře:

bez
hloh
líska
pámelník
šípek

30 ks

Finále

Jehličnaté stromy:

borovice černá
borovice horská (kleč)
borovice lesní (sosna)
douglaska tisolistá
jalovec obecný
jedle bělokorá
jedle obrovská
jinan dvoulaločný
(gingo)
modřín opadavý
smrk pichlavý
smrk ztepilý
tis červený

Listnaté stromy:

bříza bílá (bělokorá)
buk lesní
dub červený
dub letní
dub zimní
habr obecný
hrušeň obecná
jabloň obecná
jasan ztepilý
javor horský (klen)
javor mléčný (mléč)
javor polní (babyka)
jeřáb ptačí
jilm (*obecně*)
jírovec maďal
lípa srdčitá
lípa velkolistá
olše lepkavá
olše šedá
ořešák královský
platan
švestka obecná
topol bílý
topol černý
topol osika
trnovník akát
třešeň ptačí
vrba bílá
vrba jíva

Listnaté keře:

bez černý
bez hroznatý
hloh (jednosemenný)
hloh obecný
líska
pámelník bílý
růže šípková
48 ks